

Áviisadieđáhus

21.2.2006

Viđaoasat čájáhusprošeakta davviriikalaš kolonialismma birra

- Act 1: Reykjavik, Islánda, njukčamánu 24. b. – cuoŋománu 16. b. 2006
- Act 2: Nuuk, Ruonáeana, cuoŋománu 21. b. – miessemánu 14. b. 2006
- Act 3: Torshavn, Fearsullot, miessemánu 12. b. – geassemánu 4. b. 2006
- Act 4: Roavenjárga, Sápmi/Suopma, geassemánu 16. b. – suoidnemánu 9. b. 2006
- Act 5: DVD-boksa olggosaddin, Helsset, Köbenhámman, Oslo, Stockholm, 25.11.2006

Čájáhusprošeavtta lea kureren Kuratorisk Aktion (Frederikke Hansen ja Tone Olaf Nielsen) Davviriikalaš dálá dáidaga instituhtii (NIFCA)

Diedihán- ja áviisakoordináhtor: Hamayun Latif Butt
+45 22 54 97 27, hamayun@hamayn.cc, www.nifca.org, www.rethinking-nordic-colonialism.org

Davviguovlluid vajálduvvan vássán áigi

Davviriikkaid koloniiáigi lea sevdnjes historjábihhtá, mii orru vajálduvvamin muhtun sajiin Davviriikkain. **Rethinking Nordic Colonialism. A Postcolonial Exhibition Project in Five Acts** lea viiddis čájáhusprošeakta, mii čuvge dán sevdnjes vássán áiggi. Čájáhusprošeakta čujuha dasa, ahte kolonialistalaš vássán áigi lea oktavuođas Davviriikkaid dálá váttisvuođaide, utnohisvuhtii, vaššái vieris olbmuid vuostá ja nationalismii. Davviriikkaid dálá dáidaga instituhtta (NIFCA) čađaha dán viiddis prošeavtta, mas čájáhusat ovttastahttojuvvojit bargobájiide, konfereanssaide, logaldagaide ja sierra dáhpáhusaide Islánddas, Ruonáeatnamis, Fearsulluin ja Suoma Sámis. 56 dovddus dáiddačeahpi, dutki, politihkára ja aktivista birra máilmmi váldet oasi dán prošeaktii njukčamánu 24. b. – skábmamánu 25 b. 2006.

Kolonialisma

Jahkečuđiid čađa eurohpaš stáhtat leat váldán ja rivven vieris eanaguovlluid beroškeahhtá olbmui, geat doppe leat ássan. Go dat leat seaguhan iežaset álgoálbmogiid eallimii koloniihearrát leat dagahan stuorra vahága ja soardán álbmogiid. Eurohpaš koloniiáigodaga bahámus jagiin 1930-logus koloniiatnamat gokče 84 proseantta máilmmi eananviidodagas. Kolonialismma historjá Davviriikkain lea oktavuođas dán eurohpaš ovdáneapmái. mas váldofápmu attii vuoigatvuođa sihke álbmogiid soardimii ja buktagiid olggosfievrrideapmái almmá danhaga ahte livččii bukten mihkkige dan sadjai.

Davviriikkat postkolonialistalaš dilis

Vaikko Davviriikkain koloniat leat measta visot burgojuvvon, kolonialisma ii leat loahpa rádjai gieđahallon. Sáhtá dadjat ahte Davviriikkat leat postkolonialistalaš dilis, mas leat čielga

kolonialismma luottat. Ovddeš koloniiain fuobmá duššástuvvama áddejumi ja gudnejahttojumi váilevuođa geažil ja ruossalas dovdduid dološ koloniiagearráid vuostá. Muhto baicce ovddeš koloniasáhtain sáhtta fuobmát romantiserejeaddji ja trivialiserejeaddji oainnuid koloniiáiggiid birra, omd. das mo kolonialisma lei skeaŋka báikkálaš álbmogiidda ja mo dáidda guovlluide buktojuvvui veahkki, jábálašvuohta ja máhttu.

Prošeavtta ulbmilat

Rethinking Nordic Colonialism gieđahallá Davviriikkaid koloniahistorjja vai sáhtášii meroštallat siva muhtun otnáš eahpedásseárvvu ja utnohisvuođa surggiide. Dasa lassin prošeakta háliida čájehit ahte guovllu postkolonialistalaš dilli dahká kultuvrralaš konfliktaid vejolažžan. Dát dolvot ođđa árvvuid šaddamii, mat dávjá báhcet fuomáškeahtta, muhto mat goitge nagodit čájehit buriid molssaeavttuid dálá váldoárvvuide.

Mearkkašahntes prošeakta

Dát prošeakta lea vuosttas geahččaleapmi dievaslaččat kártet kolonialismma historjja Davviriikkain. Geahččaleapmi lea vuosttas iežas šlájás Davviriikkain ja mearkkašahtti iežas ráhkadusa beales go dat ovttasta dáidaga sierra hámiid: govvadáidaga, videoid, ealligovaid, performanssa, musihka ja doibmevaš dáidaga postkolonialistalaš kritihkain ja politihkalaš teoriain. Prošeaktii oassálastet buot Davviriikkat dakkár oktasašbargovugiin, mii ii leat dábálaš, guovllu dehalamos dáidda- ja kulturlágádusaiguin: The Living Art Museum ja The Reykjavik Academy Islánda; Greenland National Museum and Archives ja Teachers' Training School of Greenland Nuukas; The Faroe Islands Art Museum ja Davvidállu Torshavnas; Arktalaš Guovddáš ja Ruovderattihálddahuovddáš Roavenjárggas.

Stafeahta johtin Davviriikkain

Rethinking Nordic Colonialism -čájáhusprošeakta dahká viđaoasat dáhpáhusráiddu. Njealji vuosttas oasis bukto ovdan fáttáid mielde dáiddačájáhus bargobáji, konfereansa, logaldaga dahje dáhpáhusa olis. Guhtege oassi bistá golbma vahku ja dan maŋŋá oasi stafeahtta sirdojuvvo čuovvovaš oassái. Boađusin lea joatkevaš vásáhusaid čoaggin ja dieđuid sirdin prošeavtta bohtosiid birra. Viđat oasis buot prošeavtta bohtosat dokumenterejuvvojit DVD-boksii, mii addojuvvo olggos 25 b. skábmamánuš seamma áigge njealji riikka oaivegávpogiin. Dát olggosaddimat loahpahit prošeavtta.

Oasseváldilogahallan

M. Jacqui Alexander (Canada), **Pia Arke** (Ruonáeana, Dánmárku), **Nadiah Bamadhaj** (Malesia/Indonesia), **Bolette Benedictsen Blaagaard** (Dánmárku/NL), **Stephanie Black** (USA), **Randi Broberg ja Tine Bryld ovttas** (Ruonáeana/Dánmárku & Dánmárku), **Center for Land Use Interpretation** (USA), **Katrine Dirckinck-Holmfeld** (Dánmárku), **Godfried Donkor** (Ghana/St. Britannia), **Anida Yoeu Esguerra** (Kamboza/USA), **Paul Gilroy** (St. Britannia), **Tamar Guimarães** (Brasilia/Dánmárku), **Archana Hande** (India), **Laila Hansen** (Ruonáeana), **Julie Edel Hardenberg** (Ruonáeana), **Marja Helander** (Sámi, Suopma), **Imani Henry** (Karibia/USA), **Richard William Hill** (Cree, Canada), **Geir Tore Holm** (Sámi, Norga), **Høgni Hoydal** (Fearsullot), **Inuk Silis Høegh & Asmund Havsteen-Mikkelsen** (Ruonáeana/Dánmárku & Dánmárku), **Maryam Jafri** (Pakistan/USA/Dánmárku), **Ívar Jónsson** (ISL), **Isaac Julien** (St. Britannia), **Jane Jin Kaisen & Tobias Hübinette** (Lulli-Korea/Dánmárku & Lulli-Korea/SE), **Rauna Kuokkanen** (Sámi, Suopma/Canada), **Moshekwa Langa** (Lulli-Afrihkka/NL), **Reina Lewis** (St. Britannia), **Mikela Lundahl** (SE), **Aviája Egede Lynge** (Ruonáeana), **Kobena Mercer** (Ghana/St. Britannia), **Kent Monkman** (Cree, Canada), **Rannvá Holm Mortensen** (Fearsullot), **New Meaning** (Norga), **Alanis Obomsawin** (Abenaki, Canada), **Steve Ouditt** (Trinidad), **Pratibha Parmar** (Kenia/ St. Britannia), **Humphrey Polepole** (Tanzania), **Gillo Pontecorvo** (IT), **Kaisa Raitio** (Suopma), **Henriette Rasmussen** (Ruonáeana), **Ruangrupa** (Indonesia), **Vandana Shiva** (India), **Katarina Pirak Sikku** (Sámi, SE), **Paul-Anders Simma** (Sámi, Norga/SE/Suopma), **Slut** (SE), **Makere Stewart-Harawira** (Waitaha, New Zealand/Canada), **Fatimah Tuggar** (Nigeria/USA), **200** (Fearsullot), **Ósk Vilhjálmsdóttir** (ISL), **VISION – den om lighed** (Dánmárku), **Voima** (Suopma) & **Kara Walker** (USA).

Translated from Finnish by Leif Rantala.